

צב:

כל גגות פרק תשיעי עירובין

עין משפט
גון מצודה

א ב מיי פ"ח מהלכות
גיטין פ"ח פ"ח ע"ג
טושי"ט א"ע ע"י קלט
ט"ט ע"ג
ו (לא נמצא בהרמב"ם ולא
טושי"ט ופ"ח על ע"ג
מפס"ט דרשב"א על מה
ליתח"ל)
ב מיי פ"ח מהלכות
תפלה הלכה ו' ס"ג
ע"ג יט טושי"ט א"ח ט"ו
ה טע"ח ז'
א ב מיי פ"ח טושי"ט ט"ט
יב ד מיי פ"ח מהלכות
תפלה הלכה ח טושי"ט
א"ח ט"ו ע"ג טע"ח ז'.

רבינו חננאל

אבל הגפנים שבגדולה
מוחרין. וכן א"כ היו
הגפנים בקטנה מותר
לרוע בגדולה. שקטנה
בכלל הגדולה וקטנה
הגדולה בכלל הקטנה
אשר בגדולה חזק לה
בעלה גיטה בקטנה, כיון
שכל מה שבקטנה חשוב
כאילו בגדולה הנה נמצא
גט זה כאילו כשה רואה
ורביע ברשותה, והנה
נמנשת. אבל אם האשה
בקטנה חזק לה בעלה
בגדולה לא נמנשת שהרי
לא הגיע ברשותה. וכן
אם היה חבור בגדולה
כר. אמר אביי א"כ
מצינו מחיצה לאסורין.
שאלו אין שם מחיצה
מרחיק ר' אבות חורג,
והשחא איתחור להו
ודע"ט שבקטנה אמר
ליה ר' יודא ולא מצינו
מחיצה לאסור. והתניא
בית שמיאי מקורה וחצוי
אינו מקורה גפנים כאן
מותר לרוע כאן, ואילו
השוה את הקירוי אסור,
לרוע ככולו. אמר ליה
אביי הנה כיון דרועיה
סליקי סלקינהו למחיצות.
אמר ליה רבא לאביי הנה

גפנים בקטנה מותר לרועיה. פי' בקטנה וכשיגדלו
הזרעים אע"ג דלרועיה גדולה בקטנה אין אוסרין את
הגפנים כדאמרין במנחות כ"פ' שני (דף טו.) מעשה ב"ה שזרע כרמו
של חצירו וזבא מעשה לפני חמשים ואסרו הזרעים והמירו הגפנים
מ"ט קנינוס ולוף אסרה מורה שאר
זרעים דרבנן לך דעביד ליפורח
קנסו הך דלא עביד ליפורח לא
קנסו וה"ג הואיל וכשזרע את הגדולה
ביתר זרעה אפילו שתייהן שלו ליכא
למקנסיה ולפירושו מייירי הכא כשאר
זרעים ותימה דהיכי שרי להניח
הזרעים כשיגדלו כיון דלרועיה גדולה
בקטנה דאפילו עלו מאליהן תנן
במסכת כלאים (פ"ה משנה ו') היה
עובר בכרם ורעה ירק בתוך כרמו
ואמר לכשאחזור אלקטנו אם הוסיף
בעל הכרם שזרעים בכרמו לכן
נראה לר"י לפרש טעמא דשמעתין
משום דשם גדולה על הקטנה ואין
שם קטנה על הגדולה ולהכי גפנים
בגדולה היו שם כרם על הקטנה
ואע"ג דאין גפנים בקטנה אסור
לזרעה דרממנא קפיד על שם כרם
דכתיב לא מורע כרמך כלאים אבל
גפנים בקטנה מותר לרוע בגדולה
אע"ג דלכשיורעה יהיה שם שדה על

הקטנה אין לחוש דרממנא לא קפיד אשם שדה דהא לא כתיב שך
לא תטע כרם דהוא משמע דקפיד אשם שדה: **אשה** בגדולה
וגט בקטנה. פי' בקטנה שמה שמה שמה שמה שמה שמה שמה שמה
וע"ג דהא דתנן דאסור גט לאשמו והיא בתוך ביתה או בתוך חצירה
הרי זו מגורשת דדוקא דעומדת בתוכה בנאותה שמה אבל אינה
עומדת בתוכה לא אע"ג דשלה היא וזרין לומר הא דקאמרין התם
בגמרא והיא שעמדה בלד ביתה לאו אלא ביתה קאמר אלא בתוך
ביתה שם קאמר דקמתיה התם במתני' בתוך ביתה דהא כהא אמרין
אשה בקטנה וגט בגדולה אינה מגורשת אע"פ שעומדת אלא הגדולה
ולר"י נראה להכא מייירי כשהשאלו להאשה חצר אחת וקאמרין
דכשהשאלו לה גדולה היא שמה גם על הקטנה אשה בקטנה שהשאלו
לה הקטנה לא היו בכפי שמה על גדולה:

תשעה בגדולה ובקטנה מצטרפין. דוקא ביחיד בקטנה
אבל חמשה בקטנה וחמשה בגדולה אין מצטרפין וסיפא
דינקט תשעה בקטנה ה"ה חמשה בקטנה אלא אנד רישא נקט האי
לישנא והא דתנן בפרק כ"ד זולין (פסחים דף ס"ה:) מן האגף ולפנים
כלפנים ומן האגף ולחוץ כלחוץ וקאמר התם רב בגמרא וכן לתפלה
ורבי"ל אמר אפילו מחיצה של כרזל אינה מפסקת בין ישראל לבניהם ששמים לכאורה נראה דלענין זריוף פליגי דלענין לזאת מודה רב
דיואל אפילו חוץ לבית הכנסת כדתנן בפרק ראוהו כ"ד (ר"ה דף ס"ג:) היה עובר אחורי בית הכנסת ושמע קול שופר וקול מגילה אם כיון
לבו יאל וקשה דאם כן סוגיא דהכא כרז וכו' אלו נאמרין (פסוה דף נ"ה:) משמע דק"ל כרז"ל גבי עם שאחורי הכהנים ומיימי סממא
דהש"ס ממילתא דרבי"ל ונראה לפרש דלריוף מודה רבי"ל דאין מצטרפין כדאמרין הכא ופליגי לענין לענות קדושה או גרבו דק"ל כרז"ל כנגילה
(דף נ"ג:) דאין דבר שנקדושה פחות מעשרה וקסבר רב מן האגף ולחוץ אינו יכול לענות דלא הו' בכלל כבור ששנים ורבי"ל סבר דאפילו
מחיצה של כרזל אינה מפסקת והו' בכלל כבור לעניית ברכת הכהנים ולענות דבר שנקדושה:

שאלמלי אין מחיצה מרחיק ארבע אמות וזרוע. גיפופי גדולה פריך דכ"י בקטנה דאי לא הוה גיפופי לזד הקטנה אלא השוה
גיפופיה והו' ליה שתייהן תר אחת מרחיק ד' אמות וזרוע אש ים בין כרם ולכותל י"ב אמות כדן מחול הכרם ועכשיו שיש
גיפופי ורואיות כן ליחלק יותר זו מזה מגרע גרע ואסור לרוע בקטנה ואפילו היא מאה אמה כדמשמע לישנא מפני שהיא כפתחה של גדולה
דהו' כאלו היא תוך הפתח ודוקא מכותל הגדולה פריך אבל מקטנה אינו רואה להקשות שאם אין כלל מחיצות של קטנה אין זרין להרחיק
אלא זרוע סמוך לגדולה דהפתח הו' כמחיצה ועכשיו נאסר ע"י מחיצות הקטנות דאין זה תימה דכשאין מחיצות הקטנות נראה הגיפוי
ע"י מחיצות הקטנות אין ניכרין גיפופי גדולה והו' כמחיצה ואומר ר"י דלכאורה היה נראה מתוך הכשרה דאין להחמיר בקטנה
שנפרדה לגדולה יותר מאילו היא תוך מחיצת הגדולה שמרחיק ד' אמות חורג כדן (וי מחול הכרם וש"ס בין כרם ולכותל י"ב אמות והו'
דמשוין לה כפתחה של גדולה היינו לעשות הקטנה כאלו היא תוך מחיצות הגדולה שלא להביא זרע לשם א"כ ריחיק ד' אמות אבל
להחמיר יותר ממה שהיתה תוך מחיצות הגדולה אינה כשרה לכאורה והיה נראה דה"י מצינו מחיצה לאיסור שאם אין מחיצה כלל לגדולה
מרחיק ד' אמות בקטנה חורג אפילו אין י"ב אמות מהכרם שבחוק לזד הכותל שבחוק של קטנה ולא דמי למחול הכרם דהתם גם הכרם מוקף
מחיצות להכי זרין י"ב אמות אבל הכא דרביע הכרם אין מחיצה ולא שרין כותל קטנה נכרס אין זרין י"ב אמות ולכותל י"ב אמות והו'
זרין י"ב אמות כדן מחול הכרם אבל אומר ר"י דא"א לפרש כן דא"כ למה מקשה בסמוך ממחול הכרם דהא מחול הכרם קיימא השתא שאם
אין מחיצה לא יהא שם דין מחול הכרם ואם יש מחיצות יהא שם דין מחול הכרם ונראה לי פירושו רש"י עיקר: **אמר** י"ה רבא אביי.
ר"ת הגיה דכא שרי רבא ור' יודא ורבה בר רב חנן הו' יתני ומדקדקו שלשתן ממתיני ש"מ דירויין כו' ואזני הקשה על דקדוק שלהן
וכל אחד ואחד כן לענין דברי דמצינו מחיצה לאיסור אע"ג דקתא נראה דרבה היה לו לגרום מדקאמר בתר הכא ולריוף הו'
סילוק מחיצות ורבא ואזני פליגי בהא בסוכה כ"פ' (דף י"ה.) שמוכרו אחר אביי ולקמן נמי מיימי לה מ"מ נראה טפי כמו שהגיה ר"ת:

נפנים בקטנה מותר לרוע את הגדולה. לכתחלה לרגי גדולה
פיתחא וכל פתח כמחיצה הוא ואפילו סמוך לגפנים מותר לרוע את
הגדולה לכתחלה כדתנן (כ"ב דף טו.) היה גדר בנתיים זה סומך לגדר
מכאן זה סומך לגדר מכאן. וכשיגדלו הזרעים אע"ג דלרועיה גדולה
בקטנה אין אוסרין את הגפנים

דלמר במנחות פ"ב (דף טו.) מעשה
באחד שזרע את כרם של חצירו וזבא
מעשה לפני חמשים ואסרו את הזרעים
והמירו את הגפנים ואמר מאי טעמא
קנינוס ולוף אסרה מורה שאר זרעים
מדרבנן אסרין הך (א) דלא עביד ליפורח
לא קנסו רבנן הכא נמי הואיל
וכשזרע את הגדולה ביתר זרעה
אפילו שתייהן שלו ליכא למקנסיה
וכ"ש אם קטנה של אחריים וגפנים
שלה קדמו: **אשה**. עומדת בגדולה
וחזק לה בעלה גט לתוך קטנה ושתייהן
שלה ואיכא למאן דלמר במס' גיטין
(ע"ו:) דהא דתנן (שם) הזורק גט לאשמו
והיא בתוך ביתה או בתוך חצירה
הרי זו מגורשת דוקא עומדת לתוכה
בנאותה שמה אבל אם אינה עומדת
למוכה בנאותה שמה לא אע"ג דשלה
היא: **מפגרים** (טו ס"ה.) שהרי היא
שעומדת בקטנה דכולה קטנה בתר
גדולה שייכא: **אינה מפגרים**.
דגדולה לאו בתר קטנה אולא וגט לא
קני לאשה דנימא כשי' אשה בתר גט

דאשה לא בעי' למקי גיטא: **יואלין**. דשליח כבור דקאי בקטנה הכא
שרין: אין יואלין. דהשתא לא שרין במרייהו וזבור דקיימי בקטנה
לא מצינן למימר דשייכי במריה דרובה בתר חד לא משמדו: **מופר**
לקרום קריאט שמע בגדולה. דגבי גדולה כמחיצה היא אבל מצי
קטנה מתקלקלא (ו) בשום מדי: **שאלמלי** אין מחיצה. אי לאו הך
גיפופי שעדפין בגדולה היו הגדולה והקטנה שוות הו' להו' כחצר
אחת ומותר לרוע שם עם הגפנים ומרחיק ד' אמות השתא משום
הך גיפופי שדינן לכולה קטנה בתר גדולה ומתפרח כולה מצינו
מחיצה שאוסרת: **ואילו הכרם** **אם גיפופיה**. שנה מחיצות בתוך
הגדולה מכאן ומכאן עד שיקלנה כדת
הקטנה וסילק את הגיפופין על ידי
מחיצות הללו חף גדולה אסורה (ו) ועכשיו
שתייהן שוות נמצאו מחיצות הללו באות
לאיסור: **סילוק מחיצות**. האחרונות
סילקו את הראשונות אבל גבי
זרעה אסר עודף הגיפופין על הקטנה משום יחוד מחיצה:

סיך
רבי
מחיצות
קטנה
מחיצות
גיפופי
גיפופי
גיפופי
גיפופי

מסורת הש"ס

(א) ונתיין ע"ג. (ב) כ"ה כ"ה:
דאשה בעיה.

הגרות הר"ח

(א) ר"י ד"ה גפנים וכו'
מדרבנן אסרין הך דעביד
איפורח קנסו רבנן הך
דלא עביד: (ב) ר"ה
ממנשת שהרי לר"י מצינן
היא נמחין: (ג) ר"ה מותר
וכי' מתקלקלא לה בשום:
(ד) ר"ה ואלו וכו' אסרין
דעכשיו: (ה) הו"ו ד"ה
שאלמלי וכו' מדין מחול
הכרם כע"ש:

גילוי הש"ס

בעין שששם אית א' סי'
פ"ה לא נמצא שם לא
כרמב"ם ולא כש"ס וכו'
תפסות ומכין וסוף
דאשה ס' יב:

הגרות הר"א

(א) נ"י שאלמלי אין
מחיצה זרע ואילו וכו'.
כ"ה (וה דלא סמי ד"ה
שאלמלי שכתבו אבל
הקטנה אינה רואה כו'
ואומר ר"י דלכאורה כו'
ולפי גימטא רבינא נאמא
הקשה רב מקטנה.